

Jólaþveðja

***Félag íslenskra náttúrufræðinga óskar
félagsmönnum og fjölskyldum þeirra
gleðilegrar hátíðar og farsældar á nýju ári.***

Tilkyrningar

Skrifstofa FÍN er að
Borgartúni 6, 3. hæð
105 Reykjavík

Opið:
kl. 15:00-16:00
Frá mánudegi til fimmtudags
Lokað á föstudögum

Sími: 595-5175
Netfang: fin@bhm.is
Veffang: www.fin.is

Starfsmenn á skrifstofu:
Berglind Sigurðardóttir,
sérfræðingur

Marianna H. Helgadóttir,
formaður

Runólfur Vigfússon,
verkefnastjóri

Útgefandi: FÍN

Ábyrgðamaður:
Marianna H. Helgadóttir

Upplag: Netútgáfa

Ljósmynd:
Ragnar Axelsson (REX)
Heiti ljósmyndar:
Ok-Jökull hverfur-ný

Desemberuppbót

Desemberuppbót 2019 verður að lágmarki sem hér segir:

Ríki:	92.000 kr.
Sveitarfélög:	113.000 kr.
Reykjavíkurborg:	100.100 kr.
Aðalkjarasamningur SA:	92.000 kr.

Þjónustukönnun

Í nóvember sl. fengu allir félagsmenn senda þjónustukönnun frá félaginu og við hvetjum félagsmenn að svara könnuninni.

Skilafrestur á svörum er til **4. desember** nk. en að kvöldi 1. desember höfðu 338 félagsmenn svarað könnuninni. Við munum taka saman niðurstöður úr þessari könnun og kynna félagsmönnum þær þegar þær liggja fyrir.

Ef þú hefur ekki fengið könnunina senda til þín í tölvupósti þá er rangt netfang skráð hjá okkur. Vinsamlegast sendu okkur upplýsingar um rétt netfang á fin@bhm.is.

Opnunartími skrifstofu félagsins

Það hefur varla farið framhjá félagsmönnum okkar að við höfum breytt opnunartíma skrifstofunnar. Skrifstofan er opin fjóra daga í viku, mán.-fim., klukkutíma í senn, milli 15:00-16:00. Þessi opnunartími verður endurskoðaður í lok janúar 2020 og við munum senda út könnun til félagsmanna til að kanna hvort ánægja er meðal félagsmanna með þennan breytta opnunartíma.

Við kappkostum að svara öllum fyrirspurnum sem berast á netfangið fin@bhm.is innan 48 klst. (virka daga). Náist ekki að svara erindinu efnislega innan 48 klst. munum við upplýsa um hvenær vænta má svars frá félaginu.

Með þessari breytingu á opnunartíma skrifstofunnar þá eru starfsmenn að einbeita sér að einu verkefni í einu og samhliða eru félagsmenn að ganga að þjónustunni þegar hún er veitt. Við teljum að þetta hafi þau áhrif að starfsmenn ná betri einbeitingu, betri skilvirkni og verði fyrir minni streitu og álagi í starfi.

Það er því mikilvægt að félagsmenn láti okkur vita hvernig þeir upplifi þjónustu félagsins og því hvetjum við félagsmenn til að svara þjónustukönnun félagsins.

Hvað er að fréttast?

Af kjaraviðræðum FJN og ríkisins

FJN hefur tekið þátt í kjaraviðræðum við ríkið með nokkrum öðrum félögum innan Bandalags háskólamanna (BHM), nú eru 11 aðildarfélög BHM sem eru í sameiginlegum viðræðum við ríkið. Þess má geta að 5 félög innan BHM undirrituðu kjarasamning við ríkið fyrir nokkrum vikum og 4 af þeim samþykktu þann kjarasamning. Nú hafa samningar verið lausir frá því í mars á þessu ári og til stóð, skv. viðræðuáætlun við ríkið, að ljúka samningum eigi síðar en 15. september sl.

Varðandi **launaliðinn** þá hefur ríkið boðið aðildarfélögum BHM eru svokallaðar krónutöluhækkanir lífskjarasamningsins sem samið var um á almennum markaði, þeim launahækkunum hafa aðildarfélög BHM almennt hafnað. Krafist er launahækkana í prósentum ásamt kaupmáttaraukningu ráðstöfunartekna fyrir félagsmenn. Það er einnig krafa um að tekin verði fyrstu skrefin í þessum kjarasamningum að leiðrétta launamun markaða. En samkvæmt ákvæði (7. gr.) í samkomulagi um breytingu á lífeyriskerfi opinberra starfsmanna á að leiðrétta launamun milli almenna markaðarins og hins opinbera. Félagið krefst þess jafnframt að menntun sé metin til launa og að lágmarkslaun fyrir fyrstu háskólagráðu verði ekki lægri en 500.000 kr. án persónubundinna þátta.

Mikill tími hefur farið í að ræða **styttingu vinnuvikunnar** við ríkið bæði hjá dagvinnuhópum og vaktavinnuhópum. Þess má geta að krafa félagsins til margra ára er að vinnuvikan verði 35 stundir í stað 40 stunda á viku að meðtöldum hléum. Ríkið hefur aftur á móti boðið styttingu á virkri vinnuviku um 65 mín., það er styttingu á virkri vinnuviku úr 37 klst. og 5 mín. niður í 36 virkar vinnustundir á viku.

Margar aðrar kröfur eru á borðinu sem lítið hafa verið ræddar. Félagin 11 sem eru í sameiginlegum viðræðum við ríkið héldu sameiginlegan félagsfund í síðasta mánuði og þar var farið yfir stöðuna í viðræðunum og voru frekari upplýsingar um þann fund sendar félagsmönnum. Ef þú hefur ekki fengið þann tölvupóst þá biðjum við þig vinsamlegast um að skrá hjá okkur rétt netfang.

Af kjaraviðræðum við sveitarfélögin

Samningar hafa verið lausir við Reykjavíkurborg (RVK) og Samband íslenskra sveitarfélaga (SÍS) frá því í lok mars á þessu ári. Mikil samvinna er milli aðildarfélaga vegna samninga við sveitarfélögin, en ekki er um að ræða sameiginlegar viðræðurnefndir aðildarfélaga BHM við sveitarfélögin eins og gert er hjá ríkinu.

RVK: Skv. viðræðuáætlun milli aðila stóð til að ljúka samningum fyrir 15. september sl. FJN hefur átt nokkra fundi með samninganefnd RVK. Félagið hélt félagsfund með félagsmönnum í haust og þá var farið yfir stöðu viðræðna. Þess má geta að RVK fylgist náið með viðræðum ríkisins við verkalyðshreyfinguna um styttingu vinnuvikunnar. Lítið hefur því þokast í viðræðum FJN við RVK.

SÍS: Unnið hefur verið á þessu ári að ganga frá fyrri kjarasamningi við SÍS, en innleiðing starfsmats hefur tekið mun lengri tíma en áætlað var. Ekki er enn búið að ganga frá öllum lausum endum og eiginlegar kjaraviðræður í þeim skilningi hafa því í raun og veru ekki hafist. Stefnt var að því ganga frá kjarasamningi við SÍS eigi síðar en 15. nóvember sl. en því miður hefur það ekki gengið eftir.

Af kjaraviðræðum við Samtök atvinnulífsins

Kjarasamningur á almennum markaði við Samtök atvinnulífsins (SA) gildir þar til nýr tekur gildi. Aðildarfélög BHM eru því ekki með lausa kjarasamninga við SA. Félagsmenn sjá sjálfir um að semja um launaliðinn í ráðningarsamningi. Stéttarfélögin semja um bætt réttindi í kjarasamningi við SA.

Menntunarákvæði gerðardóms Niðurstaða Félagsdóms

Þann 20. nóvember voru kveðnir upp úrskurðir í málum nr. 7, 8 og 9/2019 af Félagsdómi vegna menntunarákvæða kjarasamnings Félags íslenskra náttúrufræðinga (FÍN) og fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs og stofnanasamninga FÍN og annars vegar Hafrannsóknarstofnunar, rannsókn- og ráðgjafastofnunar hafs og vatna (Hafró) og hins vegar Umhverfisstofnunar.

FÍN stefndi íslenska ríkinu, Hafró og Umhverfisstofnunar vegna þriggja félagsmanna FÍN í tengslum við ágreining FÍN og viðkomandi stofnana um túlkun menntunarákvæða er áttu rót sína að rekja til gerðardóms, dags. 14. ágúst 2015. Í grunninn taldi FÍN að meta skyldi hverja þá menntun er félagsmenn hefðu aflað sér til launaflokkshækkana annað hvort á grundvelli kröfu til menntunar í starfi eða á grundvelli nýtingu menntunar í starfi. Kjara- og mannauðssýsla ríkisins (KMR) og viðkomandi stofnanir töldu aftur á móti að taka ætti eingöngu tillit til æðstu menntunar viðkomandi starfsmanns.

Í máli nr. 9/2019 er sérstaklega fjallað um menntun sem krafist er í starfi og menntun sem nýtist í starfi. Þar hafði viðkomandi félagsmaður tvær meistaragráður. Í stuttu máli taldi Félagsdómur að önnur meistaragráðan hafi verið krafist í starfi og meta hafi átt til fjögurra launaflokka á grundvelli kröfu um menntun í starfi. Jafnframt taldi Félagsdómur að hin meistaragráðan hafi nýst í viðkomandi starfi og verið á fagsviði sem tengist því starfi og því einnig átt að meta til fjögurra launaflokka á grundvelli menntunar sem nýtist í starfi. Þar að leiðandi féllst Félagsdómur á að félagsmaður skulu njóta átta launaflokka hækkunar samtals vegna hinna tveggja meistaragráða.

Í málum nr. 7 og 8/2019 taldi Félagsdómur að undanfari að doktorsprófi sé meistara- eða kandidatepróf. Í forsendum dómsins segir: „[...] að full launaflokkahækkun [samkvæmt ákvæði um menntun sem nýtist í starfi] verði aðeins náð ef undanfarandi framhaldsnám hafi ekki þegar verið metið til launaflokkahækkunar á grundvelli[...]“ menntunar sem krafa er um í starfi. Sambærileg umfjöllun var í þessum málum og í máli nr. 9/2019 hvað varðar menntun sem krafist sé í starfi og menntun sem nýtist í starfi. Í þessum málum var viðkomandi meistaragráða og doktorsgráða á sama fagsviði. Taldi Félagsdómur að meistaragráðan hafi verið undanfari doktorsgráðunnar og því hafi viðkomandi félagsmenn eingöngu rétt á sex launaflokka hækkun samtals vegna beggja ákvæðanna.

Niðurstaða Félagsdóms í fyrrgreindum málum felur í sér að fallist sé í grunninn á skilning FÍN á menntunarákvæðunum að við ákvörðun launaflokkahækkana á grundvelli menntunar skuli annars vegar vera gerð vegna kröfu um menntun í starfi og hins vegar menntunar sem nýtist í starfi og sé á fagsviði sem tengist því starfi. Hafi því Félagsdómur ekki fallist á einhliða túlkun KMR.

Sé gerð krafa um ákveðna menntun í starfi þá skuli meta hana að fullu í samræmi við menntunarákvæðin og sé til staðar hvers konar önnur menntun sem nýtist í starfi þá skuli sú menntun að auki vera metin til launaflokkahækkunar. Þó með þeirri undantekningu að full launaflokkahækkun samkvæmt ákvæðum um menntun sem nýtist í starfi fái ekki hafi viðkomandi menntun þegar verið metin til launaflokkahækkunar á grundvelli menntunar sem krafa er um í starfi, s.s. sem undanfari. Fela forsendur Félagsdóms því í sér að meta þurfi í hverju tilviki fyrir sig hvort menntun skuli koma til fullrar launaflokkahækkunar og meta skuli hverja menntun sjálfstætt.

Þannig verður að telja að sé menntun sem krafist er í starfi óskyld menntun sem nýtist í starfi þá teljist ekki að um undanfara sé að ræða og því beri að meta viðkomandi menntun sjálfstætt enda hafi menntunin ekki verið metin samkvæmt öðrum ákvæðum. Má því segja að ef krafist sé doktorsgráðu í starfi en viðkomandi hafi aðra háskólagráðu,

frh. neðst á næstu síðu

Framboð og tillögur um lagabreytingar þurfa að berast stjórn fyrir 1. febrúar nk.

Þeir félagsmenn sem vilja gefa kost á sér til embættis eða trúnaðarstarfa sem kosið verður í á næsta aðalfundi FÍN 2020 skulu tilkynna stjórn FÍN um framboð sitt fyrir 1. febrúar nk. [sjá nánar á vefsíðu félagsins](#) um hverjir sitja í embættum eða trúnaðarstörfum á vegum félagsins. Hægt er að bjóða sig fram í eftirtalin embætti/trúnaðarstöður:

Stjórn FÍN: Formaður og stjórnarmenn (9)

Kjaradeilusjóður FÍN: Aðalmaður (1)

Siðanefnd FÍN: Aðalmaður (3) og varamaður (1)

Framboð skal tilkynna til stjórnar félagsins með því að fylla út eftirfarandi [eyðublað](#). Ekki er hægt að bjóða sig fram á sjálfum aðalfundinum, en kosið er á milli frambjóðanda á aðalfundinum.

Tillögur félagsmanna um breytingar á lögum félagsins skulu hafa borist stjórn félagsins fyrir **1. febrúar nk.** og skulu félagsmenn senda inn lagabreytingartillögur á netfangið fin@bhm.is.

Félagsmenn eru hvattir til að kynna sér [lög](#) félagsins, [reglur Kjaradeilusjóðs FÍN](#) og [starfsreglur siðanefndar FÍN](#).

Stofnanasamningar (ríki)

FÍN hefur unnið að endurskoðun stofnanasamninga og innleiðingu menntunarákvæða gerðardóms inn í þá, en félagið er með 63 stofnanasamninga við ríkið. Menntunarákvæðin gilda afturvirktil til 1. júní 2016. Félagið hefur gengið frá innleiðingu menntunarákvæða inn í 24 stofnanasamninga og með viðauka við tvo eldri stofnanasamninga. Innleiða þarf menntunarákvæði gerðardóms inn í 37 stofnanasamninga og af þeim eru 11 nú þegar í vinnslu. Því er ljóst að félagið mun ekki geta gengið frá endurskoðun á öllum samningum fyrir 1. júní 2020. Því þarf félagið upp úr næstu áramótum að stefna stofnunum ríkisins sem ekki hafa lokið við innleiðingu menntunarákvæða gerðardóms. Hægt að sækja launa-hækkanir 4 ár aftur í tímann og því er eina leiðin til að rjúfa fyrningarfrest er að hefja málsókn fyrir 1. júní 2020.

Framahald af fyrri síðu:

sem nýttist í starfi, þá skuli sú gráða koma til fullrar launaflokkahækkunar í samræmi við viðkomandi ákvæði enda sé menntunin hvorki undanfari né skyld þeirri menntun sem metin hefur verið á grundvelli þess að vera krafa um í starfi.

Þannig að þrátt fyrir að Félagsdómur hafi ekki fallist á allar kröfur félagsins þá er meginniðurstaða dómsins jákvæð og í stórum dráttum í samræmi við túlkun FÍN á menntunarákvæðum gerðardómsins og þar með kjarasamningi FÍN og ríkisins.

Næstu skref eru að kanna það hvort félagsmenn FÍN sem starfa hjá ríkinu eigi mögulega inni ógreidd laun frá vinnuveitanda (ríkinu) aftur til 1. júní 2016 vegna túlkunar Félagsdóms á menntunarákvæðum gerðardóms, sbr. framangrent. Því þurfa félagsmenn að skoða sína launasetningu, skv. stofnanasamningi, með tilliti til menntunar.

Þeir félagsmenn sem eru með fleiri en eina formlega háskólagráðu umfram BS/BA, s.s. tvær eða fleiri meistargráður eða meistaraþróf og doktorsþróf, geta mögulega átt inni ógreidd laun frá vinnuveitanda, en hvert einstakt tilvik þarf að skoða sérstaklega.

Þeir félagsmenn sem óska eftir aðstoð frá félaginu er bent á að senda tölvupóst á netfangið fin@bhm.is, ásamt starfslýsingu, sundurliðaðri launasetningu skv. stofnanasamningi ásamt afriti af prófskírteinum.

Vísindasjóður FJN

Opnað hefur verið fyrir umsóknir um styrk úr Vísindasjóði FJN!

Almennur umsóknarfrestur um styrk úr Vísindasjóði FJN er frá **1. desember 2019 til og með 31. janúar 2020**. Eigi greiðsla að berast 19. desember nk. verður umsókn að berast eigi síðar en 13. desember 2019. Umsóknir sem berast frá og með 14. desember 2019 til 31. janúar 2020 verða greiddir í byrjun febrúar 2019. Allir styrkir verða afgreiddir eigi síðar en 4. febrúar 2020, svo fremi að allar upplýsingar liggi fyrir.

Styrkurinn fyrir árið 2019 verður 165.000 kr. miðað við 100% starfshlutfall á tímabilinu frá og með 1. nóvember 2018 til og með 31. október 2019 og verður styrkurinn lagður inn á reikning umsækjanda. Í kjarasamningi Reykjavíkurborgar og FJN er iðgjald í Vísindasjóð FJN vegna félagsmanna FJN sem starfa hjá borginni 1,6%. Vísindasjóðsstyrkur til félagsmanna sem starfa hjá Reykjavíkurborg verður því 176.000 kr. Hægt er að sækja um fyrra tímabil, frá og með 1. nóvember 2017 til og með 31. október 2018, og skal þá senda inn sér umsókn.

Rétt til úthlutunar úr sjóðnum hafa sjóðsfélagar sem hafa greitt í sjóðinn. Greitt er í sjóðinn fyrir þá aðila sem þiggja laun samkvæmt kjarasamningi Reykjavíkurborgar og Sambandi sveitarfélaga. Ríkisstjórsmenn eiga ekki rétt úr sjóðnum. Á almennum markaði er hægt að semja um það í ráðningarsamningi að greitt sé í Vísindasjóð FJN og þá getur sá hinn sami sótt um styrk úr sjóðnum.

Kannaðu það hvort þú eigir rétt á styrk úr Vísindasjóði FJN með því að fara inn á „Mínar síður“. Sjáir þú þar hnapp sem heitir Vísindasjóður þá áttu mögulega rétt úr sjóðnum. Ef enginn hnappur er sýnilegur þá áttu ekki rétt á greiðslum úr Vísindasjóði.

Engin gögn þurfa að fylgja umsókn og hægt er að fylgjast með vinnslu umsóknar á mínum síðum. Nánari upplýsingar eru á [vefsvæði Vísindasjóðs FJN](#). Ef upp koma vandamál þegar sótt er um styrkinn þá vinsamlegast hafið samband við skrifstofuna í síma 595-5175 eða sendið tölvupóst á netfangið fin@bhm.is.

Sækja skal rafrænt um styrk úr Vísindasjóði FJN á heimasíðu FJN í gegnum [Mínar síður](#).

Sjóðir BHM

Við minnum félagsmenn okkar á að fylgjast með [breytingum á úthlutunarreglum einstakra sjóða BHM](#).

Rétt er að geta þess að stjórn Orlofssjóðs BHM hefur ákveðið að Orlofsblaðið komi framvegis eingöngu út á rafrænu formi. Til þessa hefur blaðið verið prentað og borið út til sjóðfélaga. Ákvörðunin er í takt við breytt viðhorf og væntingar til stofnana og fyrirtækja á sviði umhverfismála.

Fyrsta tölublaðið sem eingöngu verður gefið út rafrænt verður Orlofsblaðið 2020. Það verður sent til sjóðfélaga sem pdf-skjal í tölvupósti. Vakin er athygli á því að hægt er að skrá sig á póstlista Orlofssjóðs á [orlofsvefnum](#). Einnig verður blaðið birt á orlofsvefnum og vef BHM og dreift á samfélagsmiðlum.

Ef þú hefur einhverjar spurningar vegna sjóða BHM þá vinsamlegast hafðu samband við [þjónustuver BHM](#).